

Det Sydslesvigske Samråd

SEKRETARIATET
(5/2017)

Protokol fra

Møde i Det Sydslesvigske Samråd

onsdag den 13. december 2017 kl. 20.00 på Flensborghus

Til stede: Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig (DCB) v/ Christian Jürgensen, Bjarne Truelsen og Jens M. Henriksen
Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) v/ Jochen Arndt, Helle Skadhauge og Jytte Nickelsen
Dansk Skoleforening for Sydslesvig (Skolef.) v/ Udo Jessen og Lars Kofoed-Jensen
Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig (DS) v/ Randi Kuhnt og Tom Petersen
Friisk Foriining v/Bahne Bahnsen og Ilwe Boysen
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU) v/ Kirstin Asmussen
Sydslesvigsk Forening (SSF) v/ Jon Hardon Hansen, Gitte Hougaard-Werner og Jens A. Christiansen (sekretær)
Sydslesvigsk Forenings tilsluttede foreninger (De tilsluttede) v/ Preben Holl og Kirsten la Cour
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW) v/ Rüdiger Schulze
Generalkonsul Kim Andersen

Afbud: Viggo Jacobsen, Martin Lorenzen, Flemming Meyer, Jacob Ørsted

Protokolfører: JAC/Jette Hanisch

Dagsorden:

1. Valg af ordstyreer
2. Godkendelse af protokollen af den 25. september 2017
3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden
4. Meddelelser
5. Minority Safepack Initiative – indsamling af underskrifter v/SSF
6. Gæsteværelse-sagen, status
7. Sydslesvig-kanon, status
8. Forslag til mødeplan 2018
9. Spørgetid
10. Eventuelt
11. Lukket møde

Mødet indledes med at man synger "Dejlig er den himmel blå".

Formand Christian Jürgensen byder velkommen til mødet. En særlig velkomst til generalkonsul Kim Andersen og gæsterne.

1. Valg af ordstyrer

Tom Petersen vælges som ordstyrer.

2. Godkendelse af protokollen af 25. september 2017

Protokollen godkendes uden bemærkninger.

3. Fastlæggelse af den endelige dagsorden

Samrådet vedtager enstemmigt at udvide dagsordenen med et punkt 7a:

DCB, Christian Jürgensen: Pga. omtalen og de mange læserbreve bl.a. i Flensborg Avis vedr. mindretallenes hus i den senere tid er det efter formandsskabets opfattelse blevet nødvendigt, at Samrådet drøfter dette tema i aften. Da temaet konkret ikke er nævnt i dagsordenen, kommer Samarbejdsaftalens punkt 5 stk. 2 til anvendelse. Denne lyder:

I særlige tilfælde kan dagsordenen ændres ved mødets begyndelse ved flertalsbeslutning.

Formandskabet foreslår at der optages et yderligere punkt til dagsordenen som nr. 7a med følgende ordlyd:

- I. Orientering ved SSF om Mindretallenes Hus.
- II. Drøftelse i Samrådet, hvor hver enkelt organisation/forening får mulighed til at fremkomme med bemærkninger til projektet mindretallenes hus og især også den senere drift og mulige indvirkninger på det danske mindretal.

Jeg beder derfor at Samrådet foretager en afstemning, om vi skal udvide dagsordenen med dette punkt. Som sagt, kan dette kun ske ved en flertalsbeslutning.

Forslaget vedtages enstemmigt.

4. Meddelelser

SSF, Jens A. Christiansen henviser til artiklen i Flensborg Avis om problemer med udbetaling af vore tilskud, hvis finansloven ikke bliver vedtaget. I Grundloven § 46 står, at der vedtages en midlertidig bevillingslov, så Danmark fortsat kan bære de omkostninger, der går til løn og andet i den offentlige sektor. Da Sydslesvig hører ind under Sydslesvigloven, er vore tilskud hermed sikret. Skulle der alligevel opstå problemer, har vi et netværk i centraladministrationen, som også trådte til ved årsskiftet 2001-2002, hvor den netop godkendte finanslov blev taget af bordet i forbindelse med et regeringsskifte.

DCB, Christian Jürgensen: Har modtaget en mail fra Knud-Erik Therkelsen fra

Grænseforeningen med en invitation til to møder næste år. Han skriver:

Som du ved, er Grænseforeningen inde i overvejelser om, hvilken strategi vi skal forfølge efter vores 100-års fødselsdag i november 2020. Et udvalg under bestyrelsen har igennem længere tid arbejdet med sagen, og vi har gennem de sidste 6 måneder haft en konsulent tilknyttet, som har hjulpet os i den vanskelige proces.

På det seneste er vi blevet bevidste om, at vores fremtid i høj grad hænger sammen med den virkelighed og de behov, der er i det danske mindretal, og at vi naturligvis må lytte til, hvilke forventninger mindretallet fremover har til Grænseforeningen (hvilket ikke nødvendigvis er det samme som at Grænseforeningen vil rette sig efter disse forventninger). Vi vil derfor bede om et fælles bestyrelsesmøde mellem vores bestyrelse og bestyrelserne for de sydslesvigske foreninger lørdag formiddag den 14. april – afsluttende med en fælles frokost. Vi er endnu ikke helt sikre på stedet, men satser på, at det bliver på Christianslyst.

Endvidere har vi planer om en paneldebat med deltagelse af formændene for de sydslesvigske organisationer i forbindelse med Grænseforeningens Sendemandsmøde den 26.-27. maj. Temaet her vil ligge tæt op ad temaet på det fælles bestyrelsesmøde.

Jeg skriver til dig for at bede dig om at formidle denne uformelle indbydelse videre til de sydslesvigske organisationer på Samrådets møde nu den 13. december, så de relevante personer kan få det i kalenderen.

Mailen sendes ud via sekretariatet.

5. Minority Safepack Initiative – indsamling af underskrifter v/SSF

SSF, Jens A. Christiansen: I har alle fået materiale og opfordring til at løbe denne underskriftsindsamling i gang. Primært har SSF og SSW taget teten, konkret med en Landespressekonferenz den 23. november i Kiel, hvor Lars Harms, Daniel Günther, Gösta Toft, Jon Hardon Hansen og undertegnede fortalte om indsamlingen. Der var fuld opbakning, presse-fremmødet var ok, hvilket genspejlede sig i den trykte og elektroniske presse. Den 25. november gennemførte vi gadekampagner i Flensborg, Slesvig, Husum og Egernførde. Alt i alt indsamlede vi i løbet af 4 timer 500 underskrifter. Et helt pænt resultat, for hos nogle skal der et stort overbevisningsarbejde til, for at de kan indse, at det er en god sag. I vores taskforce har vi besluttet, at vi nu vil bruge kræfter på, at få vore egne til at underskrive, hvorfor vi har sendt materiale ud til alle organisationer med QR-koder, så man har mulighed for at støtte projektet ad den vej. SSF og SSW har også sendt en opfordring til vore medlemmer via de e-mail-adresser, vi har. Vi har desuden besluttet, at alle arrangementer, både små og store, bliver brugt i denne sags tjeneste, f.eks. fik vi 50 underskrifter ved jazzkoncerten forleden. Materialet er også sendt til Europa-bevægelsen. Yderligere materiale kan rekvireres hos Tine Andresen. Vi prøver at få indtastet alle indkomne underskrifter inden juleaften.

6. Gæsteværelse-sagen, status

Skolef., Lars Kofoed-Jensen: Vi må overveje en strategi for drift af Christianslyst også ud over 2020, og vi håber at kunne komme med et konkret forslag efter vores næste møde i udvalget.

7. Sydslesvig-kanon, status

Jens A. Christiansen: Udvalget har udsendt et forslag – Sydslesvighjulet – og indstiller, at hjulet tages op i forbindelse med Sydslesvigkonferencen og bruges som udgangspunkt for en diskussion af en Sydslesvigkanon. Vi ville også starte en postkortaktion, men venter med den, til MSPI-projektet er afsluttet. Vi har besluttet at indstille, at Sydslesvigkonferencen bliver startskuddet for diskussionen om Sydslesvigkanon. Sydslesvighjulet integreres i årsmøderne, hvor postkortkampagnen startes. Vi samler op til efteråret. Sydslesvighjulet er opfundet af Erik Jensen med praktisk hjælp fra Lisbeth Kochanski. Hjulet sættes på postkortet, og vi forventer, at der i løbet af sommeren bliver indsamlet så mange forslag, at vi kan nedfælde dem i et katalog, der på en eller anden måde rammer plet.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour: Det nedsatte udvalg er aldersmæssigt bredt sammensat, hvilket fører til interessante diskussioner og værdimæssige begreber. Et godt udvalg.

Erik Jensen henviser til læserbrevet i Flensborg Avis i dag, hvor begrebet ”loyal” tages op. Vi må præcisere, at det med hjulet ikke drejer sig om autoriserede betragtninger, det er en opfordring til alle til at tage del. Ikke alle begreber i hjulet tiltaler alle, hver enkelt må afgøre for sig selv, hvilke begreber, der er vigtige. Vi skal tegne sydslesvigerens portræt af sig selv. Idéen med hjulet og farverne er at det skal appellere til folk om at deltage.

7a. Mindretallenes Hus

I. Orientering v/SSF

SSF, Jon Hardon Hansen: Det dansk-tyske projekt Mindretallenes Hus med en kommende beliggenhed i SSF's pakhus i Nørregade 78 i Flensborg har affødt kritik fra de tre Samrådsmedlemmer SdU, Skoleforeningen og Biblioteket.

Den er blevet fremført første gang i Flensborg Avis' spalter den 29. september 2017. I Forretningsudvalget har vi derfor besluttet, at SSF i aften offentligt informerer om Mindretallenes Hus og kommer ind på den kritik, der er blevet ytret i løbet af efteråret.

Denne snart 10 år gamle vision om et Mindretallenes Hus blev tænkt og formuleret af min forgænger Dieter Paul Küssner og generalsekretær Jens A. Christiansen i 2008.

Samme år gik købmand C.C. Petersen og frue på pension. Da ægteparret ikke har nogen direkte arvinger, gik SSF ind og overtog de fredede bygninger for at integrere dem i Flensborghus-komplekset, med henblik på at bevare dem på danske hænder og med den idé at installere Mindretallenes Hus i dem.

Den 11. marts 2008 gav SSF's hovedstyrelse grønt lys for visionen. Købet af pakhuset blev vedtaget på hovedstyrelsesmødet den 20. november 2012.

Endeligt besluttede SSF's hovedstyrelse den 21. november i år enstemmigt at holde fast i de beslutninger, man havde taget i 2008 og 2012.

Kritikken, de delegerede ytrede på årets landsmøde i Husum mht. den manglende information omkring visionen Mindretallenes Hus og dets placering i pakhuset, har SSF's ledelse taget til sig.

På hovedstyrelsesmødet i november i år aftaltes det derfor, at Forretningsudvalget sender et informationsbrev om visionen ud til distrikts-medlemmerne via KONTAKT. Det er med i morgen den 14. december 2017.

Derudover vil der blive indkaldt til et åbent informationsmøde på Flensborghus i begyndelsen af det nye år, hvor de involverede parter - FUEN, BDN, ECMI, arkitektbureauet og SSF - vil være til stede og orientere de fremmødte.

Næsten 10 år har SSF brugt på at køre projektet i stilling i forhold til de danske og tyske bevilligende myndigheder. Og det ikke uden succes.

2014 bevilligede statskancelliet i Kiel 75.000 € til renovering og indretning af "Projekt-Bureau Haus der Minderheiten" i købmandsbutikken Nørregade nr. 78.

Samme år blev der også med støtte fra Sydslesvigudvalget afsat 465.000 € fra Interreg-puljen til at finansiere en rapport om husets koncept. En diger rapport, som beskriver formål og indhold om det fredscenter, det Camp Slesvig, der en dag skal danne rammen om møder mellem europæiske flertal og mindretal, der ikke længere ønsker at leve i konflikt med hinanden og derfor er motiveret til at lade sig inspirere af vores dansk-tyske grænselandsmodel.

En rapport, der bl.a. også beskriver, hvorledes huset ved siden af udstillingslokaler og arkiv skal huse FUEN's nye kontorer for 8-10 medarbejdere, lægge rum til møde- og konferencelokaler, og give plads til et flensborgsk medborger- og kulturhus til brug også for flertalsbefolkningen.

Både i den danske og tyske politiske verden har projektet mødt stor goodwill og opbakning.

Lige siden SSF har italesat visionen i København, Berlin, Bruxelles, Kiel og Flensborg, har en lang række ledende politikere som Folketingets formand Mogens Lykketoft, Landdagspræsident Klaus Schlie, udenrigsministrene Frank-Walter Steinmeier og Martin Lidegaard, ministerpræsidenterne Torsten Albig og Daniel Günther, og nu senest forbundspræsident Frank-Walter Steinmeier bakket initiativet op.

Det lobbyarbejde, der er blevet gjort på alle politiske niveauer, har betydet, at Berlin har bevilget 600.000 € til renoveringen af pakhuset.

I den sammenhæng kan vi rette en særlig tak til mindretalskommitterede Hartmut Koschyk for hans engagerede indsats.

Det har betydet, at Kiel har bevilget omkring 500.000 € takket være SSW's og mindretalskommitterede Renate Schnacks ihærdige engagement.

Og endelig at Flensborg by har bevilget 274.000 € takket være SSW's daværende overborgmester Simon Fabers og bypræsident Svetlana Krätzschnars opbakning til projektet.

Halvdelen af renoveringsudgifterne på i alt 2,7 mio € har den tyske side altså stillet til rådighed, mens vi i disse dage venter på et svar fra København, hvorvidt man bevilger den anden halvdel på 10 mio. kr.

SdU, Skoleforeningen og Dansk Centralbibliotek foreslår, for ikke at udvide mindretallets bygningsmasse og derved spare penge, at Mindretallenes Hus bør installeres på biblioteket eller på Christianslyst, da der er ledig kapacitet dér.

Dertil må jeg sige, at det ikke er muligt af flere grunde. For det første har de delegerede på FUEN-kongressen 2014 i Kobbermølle enstemmigt vedtaget, at Mindretallenes Hus skal have hjemsted i det gamle pakhuis i Flensborg.

Der var ikke én delegeret, der gik op på talerstolen og plæderede for, at huset skulle ligge et andet sted, som eksempelvis i en konfliktramt region i Europa eller i Bruxelles, for at kunne udøve lobbyarbejde der, som enkelte læserbreve i avisen har været inde på.

Bortset fra det har FUEN en ansat med sæde i Bruxelles til at udøve lobbyarbejde for mindretallene.

For det andet er de penge, som SSF har søgt om både i Tyskland og i Danmark til renovering af den fredede bygning, øremærket til pakhuset, som det fremgår af projektbeskrivelsen.

For det tredje kan vi naturligvis ikke tillade os at bruge midler til et europæisk projekt til at løse vore interne bygningsproblemer i mindretallet.

For det fjerde, forudsat det overhovedet var realistisk, ville det være fuldstændig uansvarligt at bruge offentlige midler på biblioteksbygningen i betragtning af, at en endelige politisk beslutning om murstenenes fremtid er uvis. Skal biblioteket rives ned og bygges op på ny fra grunden? Eller skal de gamle mursten blot renoveres? Den beslutning mangler biblioteksbestyrelsen at tage. I øvrigt har jeg ladet mig fortælle, at bygningen slet ikke er egnet til at huse visionens mange-facetterede opgaver.

Samme argumenter gælder også i forhold til Christianslyst. Her er der heller ikke taget en endelig politisk beslutning om dets fremtid. Kursuscentret står de facto til salg. Og nu meddeler strategiudvalget her i aften, at centret højst sandsynlig skal bruges som gæsteværelse ud over år 2020.

Som sagt kan vi ikke bruge øremærkede offentlige midler og "zweckentfremde" dem til en renovering og ombygning af mindretallets institutioner.

For det femte har Flensborg by en berettiget forventning om, at de qua deres bevilling til renovering af pakhuset får adgang til et medborgerhus i gå-afstand og ikke til ét, der ligger i Angel.

Med hensyn til kritikken, hvad angår udgifterne til driften af Mindretallenes Hus, har jeg undret mig meget over, at andre organisationer åbenlyst blander sig i SSF's driftsbudget.

Jeg ville godt se reaktionen, hvis SSF gik ind og offentligt stillede kritiske spørgsmål til samrådsmedlemmernes regnskaber, forøgelse af aktiviteter med udvidelse af bygningsmasse til følge som eksempelvis vuggestuer, der øger driftsudgifterne til lønninger, som igen betyder, at der bliver mindre af Sydslesvigbevillingen til alle andre.

Vi har i dag kunnet læse Sydslesvigudvalgets læserbrev i Flensborg Avis. Udvalget er bekymret for, hvorvidt SSF kan få enderne til at hænge sammen. Det kan vi, kan jeg forsikre alle om.

Jeg skal lige skynde mig at sige, at SSF ikke har søgt en fremskrivning på 3% for at kunne dække udgifter til pakhuset. Fremskrivningsprocenten skyldes alene pris- og lønudviklingen i Tyskland, hvilket har medført et økonomisk efterslæb.

Bortset fra det, har SSF endnu ikke nogen udgifter på pakhuset. Det bliver først aktuelt i 2020, at SSF skal bogføre udgifter på pakhusets drift. Jeg medgiver, at det måske var en fodfejl at søge Sydslesvigudvalget om renoveringsmidler i 2016, for Mindretallenes Hus er ikke et internt projekt men et europæisk projekt, som godt nok ligger inden for SSF's formålsparagraf, nemlig det internationale og det europæiske.

Under et møde i Sydslesvigudvalget sagde Merete Dea Larsen, at hun var af den faste overbevisning, at sydslesvigbevillingen udelukkende skal gå til mindretalsanliggender og ikke til europæiske projekter. Derfor burde man søge statsmidler, hvormed hun mente, at SSF skulle søge renoveringsmidler direkte i København/regeringen uden om Sydslesvigudvalget. Dertil replicerede Christian Juhl: "Jamen sydslesvigbevillingen er jo statsmidler."

I dagens læserbrev giver Sydslesvigudvalget udtryk for, at skulle SSF i 2020 stå i den situation, at kulturorganisationen ikke kan klare de økonomiske udfordringer omkring Mindretallenes Hus, så vil Sydslesvigudvalget kun give til driften, såfremt Samrådet er enig om, at driften kan finansieres over Sydslesvigbevillingen.

Det er blevet sagt flere gange af SSF's generalsekretær, at driften indgår i Flensborghus almindelige drift. Men jeg vil da godt gøre Samrådet opmærksom på, at SSF har søgt om en forhøjelse af Kielpengene på 150.000 €. Dette motiveres bl.a. med kulturforeningens øgede mindretalspolitiske interessevaretagelse på europæisk plan. Kiel har fra og med 2018 øget bevillingen med 20.000 €. SSF forventer at bevillingen øges trinvis i 2019 og 2020.

Tilslut er det vigtigt for mig at pointere, at Mindretallenes Hus på ingen måde vil påvirke basisarbejdets økonomi. Der vil som hidtil være de samme midler til kulturarbejdet både ude i distrikterne og i amterne.

II. Drøftelse i Samrådet, hvor hver enkelt organisation/forening får mulighed til at fremkomme med bemærkninger til projektet mindretallenes hus og især også den senere drift og mulige indvirkninger på det danske mindretal

DCB, Bjarne Truelsen præciserer, at biblioteket kun har sagt, at man har ledige kvadratmetre som bl.a. ville kunne bruges til mindretalskonferencer, vi går ikke ind og prøver at tage noget fra SSF, og vi har reelt haft besøg af en del europæiske mindretal.

Skoleforeningen, Udo Jessen: Selvom vi har udvidet med 500 vuggestuepladser i de sidste 5-6 år, har det ikke udløst ekstra tilskud. Samrådet har på intet tidspunkt været involveret i processen. Mindretallenes Hus er til 100 procent et projekt mellem SSF, BDN og FUEN. Skoleforeningens bekymring har på det sidste været, at vi som samrådsorganisation ad bagdøren, nemlig via de fremtidige driftsomkostninger, alligevel bliver delagtiggjort i projektet. Det er ikke første gang, vi er blevet sat for "vollandete Tatsachen". Der er blevet sat noget i gang, uden at vi er blevet delagtiggjort, og så må vi bare forholde os til et færdigt

resultat og kan ikke være bekendt at sige nej. Det er dejligt endnu engang at høre det her, og jeg også læst det i avisen, at vi ikke skal være bekymrede. Jeg sætter ikke spørgsmålstejn ved Mindretallenes Hus, og hvis man i en organisation mener, at man kan klare det internt, er det fint, men jeg mener stadig som en meget lyttende forening, at vi skal se på om vi ikke kan udnytte den forhåndenværende bygningsmasse. Alene i Norderstrasse i Flensborg er der mange kvadratmetre og plads til mødelokaler. Det er i orden, at SSF har startet projektet, Skoleforeningen ville ikke have gjort det men i stedet udnyttet den nuværende bygningsmasse. Jeg mener, at problemet ligger i, at SSF hele tiden har handlet og udtalt sig som det danske mindretal, som om Samrådet gav opbakning til projektet uden nogensinde at have indhentet Samrådets opbakning. Det kan ikke være rigtigt, og man har selv gravet det hul, man nu sidder i.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour: Nu har vi endelig fået den manglende orientering. Afsenderen af et budskab er altid ansvarlig for, at andre har forstået det, og SSF har nu taget dette ansvar på sig. Fra nu af kan vi alle øve os i at få afsendte budskaber, så flest muligt forstår dem. SSF's forretningsudvalg har i hvert fald lært det. Det er rigtigt spændende, hvis det kan lykkes at få Mindretallenes Hus som et mødested for alle de mindretal, og alle de tanker omkring mindretal, som vi i mange år har måttet nøjes med at læse om i især Jørgen Kühls skrift. Jeg har altid gerne villet kunne tage elever, spejdere, lejrskolegrupper etc. med til et sted, hvor man levendegjorde alle de tekster, der er om de forskellige mindretal i hele Europa så jeg blev rigtig glad, da jeg forstod, hvad det handlede om, og jeg ser rigtigt mange muligheder. Jeg kan ikke helt gennemskue økonomien, og det ville være beklageligt, hvis vi nu ikke kunne få kastet så meget lys over det, at vi med interesse kunne gå ind og være med til at udvikle visionerne. I hvert fald to steder her i Sydslesvig var ikke blevet til noget, hvis der ikke havde været folk med visioner, nemlig Kobbermølle Museum og Spejdgården Tydal, som vi har haft glæde af i mange år.

Sundhedstjenesten, Randi Kuhnt: I Slesvig har der været en del læserbreve med tenoren, at de er bange for, at nogle af de penge, de skulle have haft, vil gå til driften af Mindretallenes Hus. Vi som Sundhedstjeneste har oplevet, at SSF har skåret tilskuddet til en socialrådgiverstilling på 27.000 euro væk, og jeg følte mig meget stødt over at høre, at der skal bruges 54.000 euro til driften af huset. Jeg kan godt forstå de medlemmer, der spørger, hvad sker der nu med os? Netop det, at vi nu bliver blandet sammen med mindretal og FUEN gør det svært at forstå sammenhængen. Kritikken fra jeres medlemmer er forståelig. Der er behov for megen kommunikation.

SSW, Rüdiger Schulze: Jon nævnte, at SSW har været behjælpelig med at bane vejen for projektet både i Flensborg by, på lands- og til dels også på forbundsplan. SSWs folk har været loyale overfor projektet, hvilket indikerer, at SSW er interesseret i, at projektet realiseres, for hvis ikke, er det uheldigt for vore byråds- og landdagsmedlemmer. Vi vil gerne undgå, at der bliver kigget skævt til vores næste projekter, fordi vi først beder om penge til et projekt og så alligevel ikke får brug for dem. Derfor er vi positivt indstillet overfor den nuværende debat blandt SSF's medlemmer, idet den er med til at øge opbakningen til projektet.

DKS, Jytte Nickelsen: Samrådet har aldrig drøftet spørgsmålet om Mindretallenes Hus, og hvis de skal drøfte det, skal de respektive bestyrelser tage stilling til det. Emnet har ikke før stået på dagsordenen, så organisationerne har ikke kunnet spørge deres bagland på forhånd.

DCB, Bjarne Truelsen: Det er SSF's suveræne ret at bestemme om projektet, men det store problem har været den manglende information.

DCB, Jens M. Henriksen: Så vidt jeg har forstået, drejer det sig om at have et basiscenter, holde konferencer og udleje kontorlokaler, alt sammen noget, som vi allerede praktiserer, så jeg er meget overrasket over, at Mindretallenes Hus ikke kunne etableres på biblioteket. Vi har et stort arkiv med 1,2 km arkivmateriale, vi afholder konferencer, vi udlejer kontorer til andre funktioner, så vi ville nemt kunne varetage opgaven. I resultataftalen for 2018 har vi foreslået Sydslesvigudvalget at invitere alle danske organisationer i mindretallet til at diskutere udnyttelsen af vore ledige lokaler. Vi vil meget gerne have andre – danske – organisationer ind i disse lokaler på ca. 400 m². Det vil kun koste ca. 100.000 euro at renovere dem, så argumentet med, at hele biblioteket måske skal rives ned, synes jeg ikke man skal bruge, for så ville vi ikke kunne foretage os noget i de næste 5-10 år. Vi er nødt til at leve videre med, at en meget lille investering på 100.000 euro kunne gøre rigtig meget. Biblioteket tager ikke betaling, når vi får besøg af de europæiske mindretal. De må låne vores lokaler og conferencefaciliteter gratis. Det gælder også for både de danske foreninger og offentlige myndigheder, hvilket man bør tage højde for, når der skal lægges budget for Mindretallenes Hus. Jeg ønsker ingen konflikt, men at vi fortsat har et godt samarbejde, alle er altid velkomne hos os, og det ville være dejligt, hvis Flensborghus også blev endnu mere udlejet.

Friisk Foriining, Bahne Bahnsen: Der er ca. 100 mindretal i Europa, og vi kan ikke længere være os selv nok her i grænselandet. Vi hører alle steder, at det er så ideelt i det dansk-tyske grænseland. Mange mindretal i Europa har ikke tilsvarende gode forhold, og vi har en forpligtelse til at støtte dem. Man kan diskutere bygningen. Tænk over, hvor mange ambassader de enkelte nationalstater har, og hvad de koster. En bygning til et samlested til udvikling, hvor mindretal kan mødes og udveksle visioner og først og fremmest kan dokumentere det arbejde, andre mindretal måske ikke har kræfter til at udvikle, det kan vi samle i en bygning. Om det skal være i pakhuset eller et andet sted er underordnet, men når det kan være i Flensborg i regi af SSF, og SSF har de skuldre der skal til, hvorfor så ikke lægge det dér? Romani Rose sagde i en samtale, at uden vores mindretalspolitiske samarbejde i Berlin havde de som romaer i Tyskland aldrig opnået det, de har i dag. Hvis de havde stået og tigget rundt omkring alene, havde de aldrig fået det centrale dokumentationscentrum, som de har i Heidelberg i dag. Det er opnået i synergi, i et samarbejde med de andre mindretal, hvilket er et vidunderligt eksempel på, at man måske kan få andre mindretal med ind, som jeg synes, man har en europæisk forpligtelse til. Det er kedeligt, at nogle organisationer skal spare, men det har ikke noget med hinanden at gøre. Dette er noget helt nyt, der ikke skal forhindre noget andet. Skoleforeningen har fået 500 nye vuggestuepladser, hvilket ikke har fået indflydelse på tilskuddene, idet de er betalt af den tyske stat. Nogle af argumenterne mod Mindretallenes Hus er rimeligt smålige i forhold til perspektiver for måske at kunne skabe fred i Europa.

SdU, Kirstin Asmussen: SdU respekterer selvfølgelig, at hver organisation suverænt kan bestemme over egne anliggender og interesser. Med de informationer vi havde, da vi fik en forespørgsel fra Flensborg Avis, har vi ytret vores holdning. På det tidspunkt var vores opfattelse, at Mindretallenes Hus kunne etableres et andet sted. Ingen sætter spørgsmålstegn ved indholdet i et Mindretallenes Hus. På den anden side må vi have ret til at ytre vores holdning, når vi bliver spurgt. Hvis projektet kommer til at have indflydelse på SdU's økonomi, må vi også have lov til at ytre os om det. Vi har jo alle vores vedtægtsbestemte formålsparagraffer, som vi skal forholde os til. Som det ser ud i pressen,

er der usikkerhed omkring økonomien, vi ved endnu ikke, hvordan det hænger sammen, hvordan driften af huset berører os. Hvis det ikke berører os, er det SSF's sag og vi blander os ikke.

SSF, Jens A. Christiansen: Vil gerne understrege, at man altid kan kommunikere bedre. Hver forening har sin suveræne kompetence til at træffe sine beslutninger. Både Jon og jeg har redegjort for driftsomkostningerne, der bæres af SSF. Vi indretter vores økonomi efter det i de næste 2-3 år, og det kommer ikke til at berøre de andre organisationers økonomi. Vi har aldrig søgt Sydslesvigudvalget om en øget bevilling. Vi har aldrig drøftet det med udvalget, så derfor er det interessant, at de nu melder sig på banen pr. læserbrev. Det er første gang vi oplever den form for samarbejde og kommunikation. Det har været udmærket at få kritikken på bordet og få afklaret, at der har været drøftelser om projektet, nogle synes for få. Projektet har eksisteret nu i 9-10 år, og vi har løbende orienteret om det i Samrådet, dog har der aldrig været en stor diskussion om det. Vi venter nu på en tilbagemelding fra København. Aktiviteten Mindretallenes Hus bliver selvfølgelig en del af vores drift, men der kommer ikke en speciel ansøgning om 50.000 euro til drift. Den lidt flabede bemærkning om "peanuts" var sat i forhold til 500 mill. kr., og den hysteriske udmelding om, at vores projekt skulle bringe ufred og forstyrre den sydslesvigske bevilling, var en journalistisk tilspidsning, som man næppe oplever hver dag.

De Tilsluttede, Kirsten la Cour: Det er vigtigt at være klar over, at Mindretallenes Hus er én ting, som kan være hvor som helst men helst i Flensborg, og pakhuset er noget andet. Disse to behøver ikke nødvendigvis ligge samme sted. Mindretallenes Hus må være i alles interesse. Problematikken omkring placering og økonomi er en anden sag.

DCB, Bjarne Truelsen spørger, hvad planen er, hvis Danmark ikke giver tilskud? Hertil svarer SSF, Jon Hardon Hansen, at SSF jo har bekræftet den en gang truffe beslutning om projektet Mindretallenes Hus i pakhuset. Det står og falder med pengegiverne, og det bliver problematisk hvis Danmark ikke giver tilskud. Så må vi se, om SSF eller FUEN har et netværk, man kunne trække på. FUENs præsident er meget aktiv og har et godt netværk til politikere rundt om i Europa, også til Bruxelles, som måske kunne løfte opgaven. Alle kan sige god for visionen og idéen om Mindretallenes Hus, og hvis det ikke etableres her, bliver vi til grin, så kommer det til at svie til andre projekter, som vi beder den tyske side om penge til. Jeg tror ikke, at Mindretallenes Hus vil dø, "bare fordi" det ikke bliver her i Flensborg, der står mange rige mindretal i kø for at realisere opgaven, bl.a. i Sydtyrol, og vores præsident kunne eventuelt også ønske at etablere det Rumænien eller Ungarn. Projektet bliver realiseret, men det bliver vanskeligt at realisere det hér, hvis Danmark ikke er med. Det er et bilateralt dansk-tysk projekt, ikke bare politisk men også økonomisk. Vi drøftede projektet i december 2016, da vi talte om, at SSF skulle sende en ansøgning til Sydslesvigudvalget, så jeg kan ikke følge Udo. Det er også flere gange blevet drøftet i FUEN, hvor også Skoleforeningen har sæde. SSF arbejder videre med projektet, indtil vi får afslag fra Danmark. Vi beklager, at vi ikke har været dygtige nok til at kommunikere budskabet ud. Nu 5 minutter i 12 kommer kritikken, og vi har i hovedstyrelsen givet hinanden hånden på, at vi vil informere vores medlemmer, og vi håber på den måde også at kunne nå de andre samråds-medlemmers grupper. Hvis vi får bevillingen fra Danmark, vil der blive afholdt et informationsmøde i januar-februar.

Skoleforeningen, Udo Jessen: Projektet har været omtalt på et samrådsmøde, idet man lagde op til, at Samrådet skulle bakke op om en ansøgning. Drøftelsen gik dog på, at emnet aldrig var blevet drøftet, og vi afholdt os alle, fordi vi følte, at vi aldrig var blevet involveret i

sagen, og det var aldrig blevet drøftet. Ja, jeg er delegeret i FUEN, det er ikke dér, konflikten ligger. Mindretallenes Hus er en god idé, det sætter vi ikke spørgsmålstegn ved, hvilket også er blevet tydeligt her i aften.

8. Forslag til mødeplan 2018

Mødedatoen i april flyttes, så mødeplanen 2018 bliver:

- Mandag den 12. februar 2018
- Lørdag den 17. marts 2018
Sydslesvig-konference på Christianslyst kl. 10
- Mandag den 16. april 2018
- Torsdag, den 28. juni 2018
- Mandag den 1. oktober 2018
- Onsdag den 5. december 2018

9. Spørgetid

Jørgen Møllekær, Flensborg Avis: Flensborg Avis fylder 150 år i 2019. I den forbindelse er vi i gang med en strategiproces med henblik på at sikre avisen og dens betydning mange år frem. Det er vores allesammens avis, og vi vil ikke køre en intern strategiproces men gerne indbyde alle organisationer både enkeltvis og på andre måder som interessenter til sammen med os at finde frem til, hvordan vi på nye måder kan udvikle Flensborg Avis, så den bliver endnu mere uundværlig, end den er i forvejen. Det handler om organisationerne og deres medlemmer, om læserne, om de læsere vi ikke har, om interessenterne og de muligheder vi har i Danmark. Processen handler både om at udvikle avisens kerneområde i forhold til mindretalspublikum men også i forhold til den rolle, vi i stigende grad ser som vigtig som nyheds-brobygger og journalistik formidler i forhold til vores publikum i Danmark. Vi har endnu ikke tænkt mange tanker. Vi har et mangeårigt godt samarbejde med SSF omkring Kontakt om torsdag, hvilket har sine fordele, men man kan spørge, om det er nok, har SSF's medlemmer behov for information én gang om ugen, eller kunne man tænke sig på andre måder? F.eks. en forholdsvis tyk tryksag hver anden måned eller andre måder. Vi kan konstatere, at Flensborg Avis når længere og længere ud via de digitale muligheder, hvilket bestyrker os i, at interessen for at aftage vores produkter er stor og stigende. Udfordringen er, at det er dalende interesse for betalingsabonnementer, skal vi fortsætte med at være en abonnementsavis, eller skal vi som i Danmark have en Sydslesviglicens? Vi sætter nu gang i en åben proces. Dette er blot en forhåndsorientering, der kommer flere informationer senere.

Georg Buhl: Har fulgt projektet Mindretallenes Hus fra starten, og nu siger Jon, at det er 10 år siden, vi er gået i gang, og det er et dansk-tysk projekt, og hvis Danmark siger nej, har vi et problem. Betyder det, at man har sat et projekt i gang, inden man har sikret sig, at dem der skal finansiere det vil være med? Er det først nu, man spørger, om de vil være med til et projekt, der har kørt i 10 år? Første gang jeg hørte tal, var på sidste hovedstyrelsesmøde. Hvis det er et dansk-tysk projekt, hvad gør det så her? Jeg har ikke haft en chance for at følge med i det, hvor gerne jeg end ville. På biblioteket har man omkring Nordens Hus talt med ministerier osv., inden man er gået ud med det. Jeg forstår det sådan, at Sydslesvigudvalget sagde nej for et år siden.

SSF, Jens A. Christiansen: Ved sådanne projekter får man ikke forlods lovning på en stor sum penge. Man får en tilbagemelding om at arbejde videre og på et tidspunkt sende en ansøgningen.

Friisk Foriining, Bahne Bahnsen: Når det ikke er et projekt fra det stærkeste mindretal, fra det stærkeste politiske samarbejde i Europa, hvis projekt skal det så være?

SSF, Jens A. Christiansen: Vi har løbende orienteret Sydslesvigudvalget og andre aktører omkring projektet. Selve konceptet bag pakhuset er blevet udviklet på ryggen af et interreg-program, som er blevet medfinansieret af Sydslesvigudvalget og Slesvig-Holsten, så alle relevante parter har været involveret, og Sydslesvigudvalget gav oven i købet et tilskud med begejstring. Verden udvikler sig, personer med andre holdninger kommer ind i udvalg og organer. Kan ikke forstå argumentationen om, at vi ikke har noget at gøre i et dansk-tysk projekt. Vi praler jo netop af, hvordan mindretallene er brobyggere mellem Danmark og Tyskland og spiller en central rolle i mange sammenhænge og projekter, også sammen med det tyske mindretal.

Georg Buhl: Det er meget abstrakt, når vi taler om de dansk-tyske projekter og det dansk-tyske grænseland. Det drejer sig om at forstå proceduren. Føler, jeg her er blevet indhentet af noget, jeg skulle have forholdt mig til for mange år siden. Det er et udmærket projekt, men jeg er først begyndt at forstå en lille smule af det i dag, og jeg har siddet tæt på, og jeg har aldrig fået at vide, at jeg skulle spørge mit bagland. Vi kommer som repræsentanter og bliver orienteret, men jeg vidste ikke, at jeg skulle komme med et mandat fra min forening og stemme enten for eller imod uden at kende betingelserne.

10. Eventuelt

Der er intet under punktet.

11. Lukket møde

Der er intet under punktet.

Som afslutning synges "Dejlig er jorden".

17.1.2018
JAC/jh